

Latweeschu Awises.



No. 17.

Trefschdeenâ, tanni 26. Aprilt (8. Mai).

1867.

Latw. awises lihd ar basn. un skohl. staaabm makfa par gaddu 1 rubl. f., par vuogaddu 60 kav. f.; — kas Latw. awisehm grihb atsubriht labbus rakitus waj sinnaas. lai tohs nodohd **Rihgâ** pee „Dr. Buchholz, gr. Alexander-Straße Nr. 18“ un arti pee Daniel Minus, latku eelâ; **Zelgawâ** waj pee Jani fchewski Latw. awischu nammâ, waj pee „Pastor Kuyffer, katholische Straße Nr. 19“, — jeb lai pascham Latw. awischu rakittajam atsubta ar to adressi: „Pastor Bierhoff, Schloß Pastorat bei Riga.“ Latw. awises warr apstelleht waj pee augfchâ minneteeem lungceem, waj arti pee wisseem mahzitajeem, skohlmeistereem, waqasta-teeefahm, kas wiffi fchê teel luhgti uf preefchu to isdarriht, lâ lihd fchim. Kas apstellehs 24 eksemplarus, kas wehl weenu eksemplaru dabbuhs stahht bef makfas.

Mahditajs: Politikas pahrsfats. Daschadas sinnaas. Nr. 7777. Padohms lohpu kohpejeem. Pasazzina. Wisjau-nalabs sinnaas. Sluddinaschanas.

Politikas pahrsfats.

No **Kreemu** awisehm weena pufse stahsta, ka tee effoht tihri neeki, ka laudis bihstahs no karea, kas fchogadd' zaur Napoleönu warretu iszeltees; ohtra pufse atkal brehz, ka karsch jau effoht gattawus un wehl usflubbina us to, ka lai wiffi leelwaldneeki jel tahlit fageltahs pawiffam isnihzinahht to wiltigu Austriju un to lepno Frantschu keisari. Par laimi leelwaldneeki arween' nedarra pehz Kreemu awischu padohma. Bet awischu lassitaji Peterburgâ stahwoht weenâs bailës un andele nihfht. Kohnahs arween' kahdi wiltneeki, kas leel drukkahht, ka pehz kahdahm grahmatahm, ko no Parisês waj Berlinês dabbujuschî, karsch jau tâ lâ sahjis; tad nu wiffi, kam til Frantschu waj Bruhschu naudas-papihri rohkâs, fchahdeem melleem tizzedami, faskreen behrsê un sawus naudas-papihrus pahrdohd par lehtu makfu un par to preezajahs, ka zil nezil naudas dabbujuschî; jo kad isbruhtu karsch, tad to kareotaju naudas-grahmatas laikam mas labbuma atneffischohht. Kad nu tahdâ wihsê Frantschu un Bruhschu papihru tirgus labbi krittis, tad tee paschi

gudrneeki, kas tahs karea-sinnaas islaiduschî, par lehtu makfu teem bailigeem pahrdewejeem tahs naudas-grahmatas atpehrk; un kad nu pehz pahri deenahm reds, ka karea nebuht wehl nau, tad fcheem papihreem tirgus atkal zeklahs, un tee wiltigee sinnu-laideji nu atkal sawus Bruhschu un Frantschu papihrus pahrdohd par labbu makfu un apfmeij peewiltahs lautinus, kam labbu naudas gabbalu iskrappuschî. Turklaht wehl Peterburgas kuggoschana fchogadd ta leela leddus deht warrebht til warrehs fahltees pus Mai-mehnesi un tad wehl ja-eewehro, ka dauds skanna nauda taggad eet prohjam us leelu leetu-israhdischanu Parisê. Tad nu gan warr noyraft, ka kreetni kaufmanni taggad bihstahs, kahdu leelaku andeli dshht, un zaur to tad atkal wiffas walstis andelei un lauschu dshwei uskriht dasch gruhtums. — Tanni weetâ, kur pehrn' muhsu mihta Keisara dshiwiba isglahbta, nu jau stahw weens stalts luhgshanas nams, kas tanni 4. Aprili ar leelu gohdu eefwehtihst. Keisara glahbejs, Dssip Iwanowitsch Kommissarow-Kostromskoi pa Deewa-luhgshanas laiku pascham Keisarim sehdeja blakkam un pehz nobeigteem Deew'wahrdem Keisars ar pakustinatu firdi sawu glahbeju aplampis ap kaku. Us Keisara wehleschanu Kommissarows taggad eegahjis karradeenestâ un winsch weenâ husaru-pullâ eestahjees par junkuri, lai deenestâ teel ismahzihst. Mihlajs Keisars taggad arti par to

gahda, ka Kommissarows dabbus weenu muifchu. Maslawas awises gan paschi istahsta, ar kahdu gohdu muifchu Peisars libd ar krohna-mantineeku un winna augstu gaspaschu un ar leelfirstu Wladimiru, us leeldeenahm aibrauzis, Maslawä tifschocht sagaidihts, bet leeldeenahm jau pagahjuschas un wehl nekahdas sinnaß par to nelassam, waj semmes tehws Maslawä arri bijis, waj ne. — Lassitaji jau sinn, ka **Seemet-Wahz-semmes** parlaments tohs jaunohs beedribas likkumus ar teem waldineekeem salihzis un ka nu katram no teem waldineekeem peenahlahs tohs jaunohs likkumus wehl likt preekschä sawas walsts landtagam; jo täpat ka paschi tee Seemet-Wahz-semmes augstee waldneekt taggad zittas no sawahm rektehm un teesahm atdewuschi parlamentam un Pruhfchu lehninam, tä nu arri teem walstju landtageem pascheem ja-apleezina un ja-apstiprina, waj ir winni zittas no sawahm brihwibahm un rektehm buhfschoht atdoht parlamentam, waj ne. Tad nu **Pruhfchu** lehninsch sawu landtagu sasauzis us 29. April. Kamehr Frantschu keisars taggad wiffus billetneekus un rekrufschus us to ahtrako leel fadsiht un sawu kareafpehku til ahtri leel isrihkoht, ka buhtu jadohma: eenaidneeks jau stahwoht preeksch paschas Parises wahrteem, — tamehr Pruhfchi, lai gan naudu un karealeetas sagahdajuschi, tal wehl neweenu leeku saldatu nau usajinajuschi, ka lai pasaule redsoht, ka Pruhfhis nebuht tahds kahrigs ne-effoht us kaufchanohs. Kamehr Frantschu awises brehz un lamma, splauda un telj, — tamehr Wahzsemmes awises it gohdigi runna un leezina, ka Pruhfchi ar Frantscheem labpraht gribboht dshwoht meera, bet ja Frantschi ar warru gribboht dabuht karru, ta Pruhfhis arri ne-effoht bahba, bet rahdischoht, ka winnam sohbi weffeli. Turklah Pruhfchu awises stahsta, ka gudrajs Bismarcks jau par to effoht gahdajis, ka Pruhfchim weens labß un stiprs beedrs buhfschoht pee-stahtees blakku, ja Franzmannis nahfschoht; un schis labbojs un stiprajs beedrs jau us to buhfschoht palihdsieht un gahdaht, ka Frantschi newarrehß wis ukrist Pruhfchu gareem juhraß-kraßeem. Napoleöns tatschu labbi sinnoht, ka winsch weens pats pret Wahzsemmes un pret winnas kareabeedra neneeku ne-fwehfschoht isdarriht, tad nu effoht jazerre, ka winsch wehl dohfees meera. Par teem 114 zilwekeem, kas Belleß pilfesta, Hannovere tikka apfuhdseti, ka fahlfuschi dumpotees pret Pruhfchu lehnina un ka atkal Hannoveri gribbejuschi atwest atpakkal appalsch ta isdshhta, wezza lehnina waldibas, — nu spreedums nospreests: 31 apfuhdseti pawiffam teel atlaiffi par newainigeem, 54 wihri wainigi atrasti ka dumpineeki, 29 apfuhdseti peerahditi par warras-daibu strahdnee-

keem un par sagkeem. Arri zitti leeli lungi panahkti, ka winni ta isdshhta lehnina Geörga wahrda arween wehl Hannovereschus fleppen flabbina dumpotees pret Pruhfchu lehnina; beidsiht arri effoht panahkts, ka tee kattoti leela fleppena draudfiba stahwoht ar no-zelto aklo lehninu. Zitti runna, ka **Frantschu** keisars ihsti nebuht nedohmajoht un nekahrojoht lautees ar Pruhfscheem, bet ka winnam bailes no saweem pascha pawalstineekeem, ka tee wairs newarroht un negribboht panest to grubtu floggu, ko Napoleöns winneem uslizzis, un ka tee pehz Frantschu eeradduma atkal gribboht zelt dumpi; tad nu Napoleöns preeksch laudihm gan falkoht, ka sawu kareafpehku rihlojoht pret Pruhfscheem, bet pats ar saweem ministereem til dohmajoht paschus Frantschus ar leelo kareafpehku grohschäs turreht. Kas warr sinnaht, waj tä irr, waj ne! Ta nu gan teesa, ka Frantschi taggad jo dusmigi par to, ka winnu kareafschkam no Moskwas bij ja-iseet us Johnsona pagehreschanu, ka mahjäs laudihm it nekahdas brihwibas un ka walsts-parradi aug. Weenä pascha fabriki libdß 15. Aprilim jau 60,000 zintaddatu-sintes bij gattawas; rekrufschu taggad til warr ispiaktees par 3000 frankeem. Zitti stahsta, ka pahwesta un Austrijas draugi wehl to karea ugguni Parise kurrinajoht leelaku un ka Napoleöns Austrijas keisarim stahjotees wirsu, lai palihdsieht Wahzsemmei ahdu nowillt un no tabs isgreest fiknes, ar ko Pruhfchus aisspruhst. **Austrijas** ministeris Beusts til wehl riktigi un skaidri gribboht sinnaht, kahdu makku Napoleöns par to buhfschoht doht; turprettim zitti falka, ka Beusts negribboht eet ne us weenu, ne us ohtru pufsi un ka winsch kohpa ar Culantes ministereem prohwejoht to Lufsemburgas lectu tä west gallä, ka Franzis un Pruhfhis paleek pee meera. Keisars isfluddinajis, ka tanni 20. Mai nu tai walstsrahti jasanahß Wihne to gallawahdu spreest par to, ka Austrija nu nodallita us 2 pufsehm: Ungarija un Balkar-Austrija. Tanni 26. Mai Franz Josefß nu pateest liks krohne-tees par Ungarijas lehninu. Tad nu Ofene buhfschoht parahdiht leelu gohdu un baggatibu, lai gan Austrija nesinn kur sprukt aif parradeem. Balkar-Austrijas finansministeris us keisara pawehli jau 50 millj. gulschu effoht aissubtijis us Ofeni. Jo plifs, — jo traks! — Masa **Hollante**, leelu ugguni starp Pruhfscheem un Frantscheem eekubruse, nu arri fahf fpehleht saldatuß. Hollanteeschi aug leeli! Winni rihko breefmigus kuggus, — nesinnu zil; — winni munstere saldatuß ar jo smukkeem raibeem mundeerineem, un smukkas dahmes saldateem dahwina raibi isfchubtus karrogus. Deews sinn, waj schee smukki usgehrbtee saldatini apehdihß Frantschus waj Pruhfchus?! Kad til kummofis masai muttei nau par

leels, ka pehz' wehders nefahp! — **Spaneeschi** nu beidsamā brijtinā atgreesfchees un atsinuuschi, ka pret **Enlantes** apwainojufchees. Spanijas andeles-teesfa nospreeduse, ka tee suhturi nepareisi darrijufchi, kas to **Enlanteeschu** kuggi: „Lehninene **Wiktoria**“ ar warru bij panemuschi. Tad nu patš kuggis libds ar lahdiu ja-aldohd, teem ihpaschneekem wiffa slahde ja-atlihdina un tee **Spaneeschu** suhturu-offizeeri, kas to kuggi panema, tiks apstrahpeti. Lai Spanijas taggadejee Kortes gan wiffi uszelti no **Narwaëza** draugeem, tał arri stary winneem wehl daudsi gaddijahs, kas waldbai stipri pahmetta, ka wezzu gaddu iseijoht it neganti un netaisni strahdajuse ar teem wezzeem Kortes. Tee runnataji pagebreja, lai wiffi Kortes nospreestu, ka **Narwaëzam** wairs newarroht ustizzeht. Pascham **Narwaëzam**, kas atkal weffels, tik ar leelahm mohkähm isdewahs to Kortesu leelaku pufsi pee meera preedabbuht. **Enlantes** leelakahs awises preezajahs, ka **Seemel-Wahzsemmes** beedriba ir eegrunteta un stiprinata. **Enlanteeschi** nu arri zerre, ka sribdis ar **Spaniju** pawiffam buhs nobeigtš; winni **Italeescheem** dohd padohmu, lai fargahs no **Napoleöna**, jo kad **Italiya** taggad kahdös karrös fahktu eejauktees, tad ta jauna walstš ahtrü pohsta gallu warroht panahkt. Arri patš ministeris **Katuzzi** jau fahkoht manniht, ka patte tauta no ta neko negribboht sinnaht, ka **Napoleönam** buhtu ja-eet palihgä. Kad waldbiba to-mehr **Napoleönam** peebeedrotöhs us karru, tad winna zaur to til issehtu dumpja sehllu. Taggad **Italeeschi** wiffi noyroht, ka tik jagahda par to, ka walstš lai teel ahra no parradeem. Dauds laudis tam atlaištam ministerim **Sella**, kas libds ar **Mikasoli** tikka atzeltš, par to pateizibu falka, ka ir winsch bes bailehm tautai pateesibu falkoht par winnas wajadsibahm. — No **Seemel-Amerikas brijwalstihm** atnahkt ta sinna, ka **Kreewu-Amerika** nau pahredohta tik par 7, bet par 10 millj. dollaru. Tee 5 karrawaldneeki ar stipru rohku taggad eelich tahm prettineeku walstihm darra un walda pehz kongrescha padohma. No **Meksikas** til ka ta sinna nahkuse, ka wiffi konsuli, jeb sweschu walstju andeles aistahwetaji, **Maksimilianam** grahmataš laidufchi ar to peeprassichanu, lai atlaišoht tohs generalus **Miramón**, **Markuëz** un **Moran**, jo schee effoht warrašdarbu un sleplawibas strahdneeki. Waj **Maksimilianš** wehl dsihws, waj ne, par to til wehl jagaida jaunas sinnaš. —

Daschadas sinnaš.

No **Jelgawas**. Tanni 31. Merzä weens jauns puñis, 18 gaddus wezs, pahrahš **Jaun-Rohmä** pee preedes. Nonehmisch filjnu, kas tam ap widdu

bija apjohsta un to few ap falku lizzis, nelaimigajš fawu garru ta islaidis! Winsch bij no laukeem eenahzisch pilsehtä dsihwoht no pagasta **B.**; wehl ne pusgaddu pilsehtä dsihwojufscham, winnam pascham tahda breefmiga nahwe bij jagahdajahs! — Winsch gan pret fawa maies-kunga bij grehkojis, kahdu neeku pasleppen panehmisch jeb nosadsiš. Winna lungs par to masu ehdamu leetu winnam peefohlija, ka winnam buhschoht jastaiga tas behdu zelsch no tehwasemmes us **Sibiriju**. Winsch wehl jauns fawa prahta buhdamš teiza, ka mahjäs pee fawa tehwa, jeb raddeem nedrihstohht rahditees, ka tee winnam leelu kaunu buhschoht darriht. Tas scheligajš debbesu **Tehws**, kas muhs wiffus walda un pee prahta usturr, lai no tahdahm breefmigahm dohmahm un no ahtras nahwes muhs pasarga!

R. Freymann.

No **Kandawas** pufses. Merzä eefahkumä nodedsa **Kandawas** mahjitaja laudis diwi mahjäs. Ugguns bij iszehlfusees ap pusdeenas laiku no weena fainneeka istabas — laikam no skurstena. Wehsch to dsinnis us zittahm ehlahm un arri us kaimina mahjahm, tur labbiba, lohpu ehdamajš un daudš zitta manta fadeguse. Arri weena fainneeka tehws, wihrs no 70 gaddeem, schinni ugguns-grehkä palizzis.

Weggumuischas mohderneeks, schihds **Hofiasfons**, wehlä wakkara no **Tullumas** us mahjahm brauzis. Pee **Wegs-Mohku** muischas tam ap pulstun desmitteem 2 sleplawas uskrittufchi, to breefmigi fahittufchi un tam wiffu nandu, 160 rubutus, atnehmuschi, arri sirgu ar ratteem tam panemuschi un aishraufufchi prohjam. **Safistajš** schihdinsch pehz druzin atspirdis, tik ar leelahm mohkähm libds **Wegs-Mohku** muischai eespehjis aishwilltees. Tur zil warredami to aplohpufchi. **Sleplawas** bijufchi semneeku drahnäs apgehrbuschees un latwiski un kreewiski runnajuufchi. Gan teefas pehz wainigeem melle, bet wehl nekahdas pehdas nau useetas.

Gan ehrmigs pawaffaris! 13. Merzä leelajš sneegs fahka kust un libds 16am lauki jau bij plikki. Te atmettahs 24ä aukstš laiks, fahka atkal falt un snigt un paschu **Mahras** nakti bij 10 grahdu aukstums, 26. un 31. Merzä bij leelu leelajš sneega puttenis. Meschi nu ehnaš-weetas aplam ar sneegu bij preedih-tas. Taggad gan fiktals palizzis un seema gan muhs nu atstahj. Leeli lohpi gan paldeewš **Deewam** wesseli, bet aitas daschä weeta aplam daudš pohstā eet. Daschas mahjäs bes seeda palikkufchas. **Ufshkehr-** schoht atraddufchi ispuwufchas aknes, un eelichas uhdena pilnas. Laikam no pehrnaja gadda pahleeziga leetus un flajjahs waffaras, ka arri no fapellejufcha ehdamajš schi kaite zehlfusees.

Zelgawâ taggad galwas nauda preeſſch fun-
neem tohp eewesta; no katra funna 2 rubl. par
gaddu jamalka.

Niſchni-Nowgorodâ atbrauzis tas iſtenajs ſtahts-
rahts Annenkows, tur gruntigi iſmekleht to leelu
ſahls- un dſeſes-ſahdsibu, kas tur padarrihts krohna-
magasibnès. Par to ſagſu galwu teel ſihmehts Now-
gorodas kameralteefas presidente, iſtenajs ſtahtsrahts
Werderewski, kas lihds ſchim pahtrakki dſihwojis
un krohna-mantu ſagdams, ſawahm mauſahm effoht
nammus buhwejis. Werderewskis ſawâ paſcha nammä
apzeetinahts, pee iſmekleſchanaſ ſtihwi leedsot un
leedsot, ka nebuht ne-effoht wainigs.

Riewes gubernijâ laudis runna, ka Verditſchew-
ſka ja aprinki weens meerateefas lungs libds ar weenu
pagasta-wezako un ſkrihweri effoht uſkrittuschi weenam
muischneekam un tam nolaupijuschi 90,000 rubl.

Warschawâ tanni 6. (18.) Aprili nomirris teizams
generaladjutants barons Korſſ, 65 gaddus wezs.

Uſ Baltiſku guberniju generalgubernatora
kunga paſemmigu padohmu tas kungs un Keiſars pa-
wehlejis uſzelt weenu ihpaſchu gohda ſihmi no
tumſchas bronkſes preeſſch teem krohna-ammatu kohpe-
jeem, kas palihdſejuſchi eewest tohs jaunohs
pagasta-likkumus, to Keiſariſka gohdiba ap-
ſtiprinajuſe tanni 19. Februari 1866 preeſſch tahm
3 Baltiſkham gubernijahm.

Rihgâ tanni 9. Aprili Buhpotu ſwehtdeenâ bij
ſtiprs pehrkons; tapat arri Slohka paſchâ ſpreddika
laikâ pehrkons ſtipri ruhja. Weidsamajs, jo ſtiprajs
ſpehrens eſpehra **Krohna-Kalnzeema** Bahruppu
ſaimneeka ſtalli un tamehr paſcheem mahjas eedſihwo-
tajeem bij jaglahbjahs no Leelupes leeleem uhdeneem,
tamehr wiſſas mahjas-ehlas, til beſ paſchas dſihwoja-
mas ehlas, aigahja ar ugguns grehku. Sawus loh-
pinus ſaimneeks gan jau preeſſch pluhdeem par leddu
bij aiſweddis uſ Leelupes ohtru mallu, kas augſtaka
par to kreisu uppes-krastu, fur Bahruppi ſtahw; bet
tomehr katreſ noproht, ka ſſahde wehl deewſgan leela.

Tanni 16. Aprili pirmajs damſkuggis no
Rihgas atbrauza uſ Dubbelteem un tanni 17.
Aprili uſ Slohku. No 18. Aprila eſahkoht dam-
kuggis „Adler“ ikrihts no Slohkas ſkreen uſ
Rihgu un ikwaktaròs atkal no Rihgas nahl atpakkat
uſ Slohku. Gan gauſchi ſſahde, ka Zelgawas dam-
kuggis arri ne-eet iſdeenas lihds Slohka, ſchurp un
turp, tad ar damſkuggeem ſtarp Rihgas un Zelgawas
buhu lehta un tſchakla braukſchana.

Diſch-Dſeldes muischai, Miſputtes aprinki, Em-
bohtes draudſe no gubernijas waldibas nowehlehts
2 reiſ par gaddu tirgu turreht un ihpaſchi pirmâ Pirm-

deenâ pehz wezjeem Jurgeem un tanni Pirmdeenâ, kas
kriht preeſſch 17. Septembara. G. B.

No **Leepajas** puſſes, tanni 6. Aprili. Lai nu gan
nepaſtahwiga un mihtſta, bet taſ labbi garra bija
mums ſchogadd ta ſeema un ar ragguhm deewſgan no
7. Nowembera 1866 lihds 1. Aprilim 1867 (lai gan
paſtarpes ſneegs nogahja) — dabujahm iſbrauktees
tikku tiklahm. Weidsamajs ſtiprajs ſals bija 12. Merzâ
pee 12 grahdehm un labs kammanu zelſch. 31. Merzâ
arri wehl falla 5 grahdes un labbi putteja. Tad leetus
lihdams beidsamo ſneegu meſchòs kauſeja un uppes ar
uhdeni pahrpildija; bet ja teeſa, to wezjee laudis
ſtahta: tad Mahras paſluddinaſchanaſ deenâ (25.
Merzâ) eſalſtoht, tad 40 naktis ſalſtoht; ta' wehl
naktis ſalnaſ deewſgan buhtu gaidamas; jo 25. Merzâ
5 grahdes falla. Laudis gaidiht gaida ſiltu laiku un
to deeninu, fur warrehs ſawus lohpinus gannòs dſiht,
jo ehdamajs jau wiſſeem pee beigahm; zitti jau aitas
gannòs dſennoht. Zitti kautini ſchelojahs, ka jehrini
nihkſtoht. Maſi behrni ſchinni gabbalâ ar bluffenehm
(maſſalahm) fehrq, ir zitti mirſt. — Siltu pawaffaras
laiku gaidiht gaididami, lai dſeedam:

„Gij prohjam leddulinfch,
Lai ſahlit' ſakhoht ſahf,
Lai lohpinſch — kummeliſch
Pee-ehdis mahjas nahl!“

G. F. S.

Nr. 7777.

(Stahns.)

Tanni laikâ, kad pirmahs 5 procentu uſdewu biſketes
Kreewu ſemmè bij kâ zehluſchahs, Maſkawâ dſihwoja
ſahds lungs ar wahrdu Kiril Zwanowiſch
Bagutka; wiſch bij 28 gaddus wezs un ſtahweja
krohna ammatâ, fur wiſch bij uſdeenejis par „hof-
rath“; un ta nebij wis maſa leeta! — Maſkawas
jaunahs dahmes uſ winnu ar patikſchanu luhkoja; jo
wiſch wehl bij neprezejees un katra jauna meita
labpraht pee tahda wihra buhtu ghjuſe. Ir wiſch
pats dohmaja it no teeſas uſ prezeſchanohs un bija
iſluhkojees jaunu, dailu meiteni, kas bija ſahda
baggata kaufmanna Raſbogatowa weenigajs behrns.
Freileine, Nataſcha wahrda, jauno hofrathu wis
ne-aſtuhma, bet arri ar labpatikſchanu uſ winnu
luhkoja, un kâ tad ne; jo ſahdas trihs zittas, dauds
augſtakas ſahrtas freileines uſ winnu arri azzis bij
uſmettuſchas, to ſewim par wihru wehledamahs dabuht.
— Arri hofraths Nataſchu nebuht maſaf' nemibleja,
ka winna ſcho; bet wiſch mihleja ne wis ſkaiſtuma
un jaunibas deht ween, bet tadeht, ka winna bij
jauna, ſkaiſta un „baggata“, prohti: tahs diwi

pirmahs ihpafchibas wunsch arri buhtu peezeetis, kad til ta trescha, prohti: baggatiba netrukha.

Bagutka lunga mahjas buhschanu, kas deewegan plaschi fluä isrikhota, apgahdaja kahda auguse feewina, Stepanida wahrda. Agrafos gaddas ta dsimts kahrtä buhdama, jaunkunga wezzakeem bij kalpojuse un Kirilu, taggadeju hofratbu, behrnu deenäs uf sawahm rohlahm neffuse. Preeksch 10 gaddeem, kad jaunskungs us Maskawu frohna deenestä aifgahja, tad winnai bij lihds ja-eet par fainneezi un winnai schinni sawä ammatä tä brangi patikka, ka nebuht nedobmaja atstahst ir tad ne, kad schehligs Reifars dsimtsbuhshchanu nozehla; winna bij laimiga, ka winnas zeenigs lungs to par fainneezi paturreja un ka winna pehz sawa prahta warreja fainneekoht. Hofraths Stepanidu arri labpraht eeredseja; wunsch ar to bij paraddis un turreja to gohdä, it lä kahdu parastu drehbi turr, kas irr pehz prahta. „Stepanida.“ tä Bagutka lungs kahdreif, kad pirmahs 5 procentu billetes zehlahs, us sawu fainneezi fazzija, „ko tu dohma, wezzite, lä buhtu, kad tu par sawu eekrahtu naudinu nopirktohs weenu tahdu naudas zeddeli. Par saunu tas nebuhtu; kad wairaf' nē, tad gadda gallä dabbusi par saweem 100 rubuseem 5 procentes; bet kad laima nahk, tad warrefi winneht 200,000 rublus judr.“ —

„Aiferiki!“ tä Stepanida issauza; bet hofraths tai istahstija, lä ar scho naidu ihsti irraid, un nobeidsa wallođu fazzidams: „Kad tu nu gribbi, tad nopirkshu tewim tahdu billeti; jo katru brihdi ta sawus 105 rub. wehrta, lai tu pahrdohd, kad pahrdohdama.“

Wezza fainneeze sawam lungam ustizzeja wiffäs leetas. Billete fluä nopirkta un Stepanida to eeflehdsä sawä lahdiē, un kad winna zipparens nu arri jau pratta rakstihst, tad ta wahla eekschpuffē ar krihtu usrakstija zeddeles nummuru: 7777 un beesu frustu pakrihtaja appakshä.

Gads wehl nebij pagahjis. Kahdä rihtä, kad Stepanida sawam lungam kasseju un awishu lappu eenessa, ta winnu atradda ar wiffahm drehbehm us gultas gullam un us greesteem luhkojam; wunsch wiffu nakti neweenu azzu nebij falizzis; jo sawadas dohmas un ruhpas winna prahtu jauza. Stepanida gan labbi nojehdsä winna nemeeru; winna tuwat' peenahuse ar lihdszeetigu prahtu fazzija: „Ko juhs sehrojatees un ruhpejatees sawä jaunä muhschä, juhs, mans selta kundsinsh? Nabadsiba nau wis launs; bet ustizziba un mihlestiba irr tiklumē. Deewa liktens Nataschu peepefschi nabadsiba eegahjis; bet tomehr Wunsch tai pametta ustizzamu mihlestibas prahtu pret jums. Reprezzat, tehtihst, pehz baggatibas; jo manta

un baggatiba nepadarra zilweku par laimigu. Ir tad jau jums wehl paleek 5000 rub. f., kas Nataschai atlizzis no winnas leela kaptala, ko winnas tehws lihds ar sawu mantu saudejis. Bet ir schi atkluse nauda pee juhsu gadda-lohnes peeestukkata, juhsu laulibas dsihwi ar to lohti mihligu feewinu padarrihs par ihstu paradihses laimu. Tapehz nesehrojatees welti: Nataschinka juhs mihle un juhs ne-atstahs.“

„Gij abrä, neprahtiga feewa, un laid manni meerä!“ tä apsauza jaunajs lungs fa-ihdsis sawu fainneezi, un kad wezzite fahihjusees, us pirstu galleem no kambara bij isgahjuse, tad jaunskungs sewi runnadams fazzija: „Manni ne-atstahs, to es tizzu gan! Bet schihs leetas dehl man ween'alga, — man tikfai firds par to ehdahs, ka es schihs bruhdes dehl tahs diwi baggatas partijas esmu saudejis. Abbas baggatas freileines, kas labpraht pee mannis buhtu nahkufshas, redsedamas, ka es winna hm mugguru greefis, it lä par spihdi drihs ween apprezzejahs; tahs panehma, tä fakkoht, pirmo kas pehz tahm prezeja. Bet ta trescha, kas manni mihl, irr — nabadsē. . . Manna dsihwe schē Maskawä paleek reebiga, parradneeku skaitls aug leelumä un kur tu zilweks eiji, tur fateezees parradneekem — es biju zerrejis, ta baggata kaufmanna behrnu apnemdams, no pekles istapt un sawu dsihwi eestiprinaht, tē nu tam wezzam ischkehrdetajam par maunu nelaimi paraddē ja-eekriht.“ Jaunskungs tä runnadams ismetta wehl bahrgus lahstus, nodsehra weenu mutti kassejas un panehma rohlä jaunu awishu lappu. Jau pirmo rindu lassidams wunsch fahla ansis spizzeht; jo awises tappa isfluddinati 5 procentu usdewu billetes winnini. Tä jaunskungs peepefschi no gultas islehza. „7777“ tä wunsch ar spibdoschahm azzihm duddinaja un gribbeja ar sipru balsi pehz Stepanidas fault, tomehr nesauza wis, bet steidsahs pee sawa rakstama galda un uslehdsä weenu kastiti, no kurrenes wunsch weenu papihri isnehma. Papihris winna rohlä drebbeja. Tur bij deena un nummurs peeefihmehts. Wunsch scho nummuru us mattu salihdsinaja ar to awises isfluddinatu nummuru, tad wunsch ilgi palikka dsikkäs dohmäs. Winna firdi jihnijahs diwejadas dohmas, to winna waigä warreja nomanniht. Mantas kahriba tatschu gallä pahrspehja wiffu nepatilschanu. Hofraths bij sawä prahtä nospreedis, kas tam darrams. — Wunsch awishu lappu falizzis, wehl rei nosweedahs us gultas; winnam wajjadeja atpuhstees. Pusstundas wunsch atdussejahs, tad wunsch sauza: „Stepanida!“

Saimneeze sikhus sohkus spehrdama eenahza istabä.

„Waj tu wehl us manni effi pikta, Stepaniduschka?“

„Us jums pikta, juhs, mans selta kundsinsh, kas juhs pret mannis til labs effat?!“ tä fainneeze atteiza.

„Ja, es tewim gan arween' esmu bijis labš, mihtaka Stepanida, tas tewim jaleezina.“

„Buhtu grehks, kad es zittadi fazzitu jeb dohmatu; lai Deewš tew to atmakša,“ atbildeja fainneeze.

„Tad nu tu labprah't pee mannis mihti?“ fazzija hofrathš tablak. „Neds, es scho tawu uslizzibu gribbetu atlihd'snaht, es tewi gribbu par augstu zeen' mahti pataišht.“

„Tà, tà,“ issauza Stepanida, pilnà kalla smeedamahš un gribbeja aiseet. Bet winnaš kungs to sauzu atpakkal fazzidams: „Ja, Stepaniduschka, tew buhš mannai gaspaschai buht!“

„Tu augsta triheweenadiba! pahrmettatees kustu fewis preekschà, tehtiht! Kas jums kaisch?“

„Es ar tewim runnaju bes smeekleem, Stepanida. Es esmu apdohmajis, zittahm prezseschanahm atfazzih't, kas man buhtu pee-eetamas, un ar tewi kluffà weentulibà meerigi un laimigi dšihwoht. Waj redsi, Stepanida, un tew nebuhs aisleegtees; jo zittadi man tewi ja-atraida un zits seewischkis par fainneezi jamekle.“

„Juhš ne-essat labbi isgullejuschi, mans selta kundsinusch, wissu nakti essat bijusch nomohdà, waj gribbat, ka man jums kummelinu tehju buhš pataišht. ka lai dabbujat swihst?“

„Ne-essi besprah'tiga! wehl reis tewim falku, Stepanida, es runnaju ar pilnigu apdohmu un bes kahdeem smeekleem, un tewim nebuhs leegtees, zittadi tu mannim ar launu prah'tu pah'r mannu sleegsni effi ja-ishwadda.“

Stepanida sawahm aušhm netizzeja. Winnas zeenigš kungs nemas tà ne-isskattijahš, kà zittakht, kad winch johkojahš. Winna tavehž luhd'sa atkal ruhpedamahš: „Zeenigš kungs, pawehleet un es atsaulschu dakteri.“

„Es tewis waizaju: waj gribbi manna gaspascha buht, waj nè?“

„Al swehta Marija! tehtiht, apdohmajat jel, ka es juhš us sawahm rohkahm esmu nessuse, eekam wehl us sawahm kahjahm warrejaht nostahweht; apdohmajat, ka mans wezzums eet eeksch peektahš desmitas — ko tad laudis fazzihš!“ — —

„Zustement tadeht, ka tu manni behrnu deenàs kohpuse, es arri warru us tewi palaistees, ka tu manni turymal' ruhvigi kohpsi un apgahdaš; man tas patih't, ka tu jo auguse aiš mannis; jo es pahrsinnu gan, žif neprah'tigas un lehtdabbigas deemschehl jaunahš meitas taggad irraid; — no sauschu walloodahm runnajoht, teikschu tewim, ka es mas par tahm behdaju; tuhdat pehž muhšu salaulaschanas reisofschu ar tewi us Wahzsemmi, us Parisi. Tu redsi, es

wissu esmu pareisi apdohmajis, tadeht neschaubees ilgal', mannim tawu rohku pretti doht us laulibu.“

Kà jauki un patihkami tas wijs isklauschahš, ko zeenigš kungs Stepanidai fazzija. Stepanida wissu wehl reis pahrdohmadama, tilko spehja preekà sawalditees; winna us reis eedohmajahš, ka laikam warreschoht gan sawam kungam wairak' buht, ne kà fainneeze ween un atbildeja ar mihligu waigu nosardama: „Es butšchoju juhšu rohku un darru pehž juhšu prah'ta.“

Hofrathš bij peezehlees; winch nelahwa sawu rohku butšchoht, ko ta rahwa pee sawahm luhpahm, bet winch fazzija, winnas labbo rohku žif ne žif širsnigi speesdams: „Tà irr labbi, Stepanida, un lai tu sawà nodohmà neschahž schaubitees, tad jau us pariht likšimees it kluffi salaulatees; fataisees us to. Taggad man ja-eet teesà. Ar deew! — Stepanida steidsahš ar leelu preeku ahrà.“

„Utrauj kahkis! Tà es tatschu us gohdigu wihs 75 tuhšt. rub. eemantoju,“ fazzija mantas kahrigaš kungs fewi runnadams. „Tahdš laimas luttelkis! Gan mannim reehj tahda krunkota seewa un gan man bail no sawu raddu lahsteem, — bet Parise irr ta weeta, kur nemeerigu širdi lihšmibàs warr apluffinaht un nepatihkamu seewu ašmirst!“ To fazzidams hofrathš aisgahja.

Trešhà deenà pehž ta hofrathš, Stepanida un weenš hofratha draugs par leezinceku brauzu us basnizu. Bruhte bij glihti, ja warr fazzih't, preeksch winnas kahrtas gandrih't par gresni isgehrbusees, kauschu brubtgans preeksch ta neko nebij dewis, neds arri gribbejis, ka lai ta ispuzzejahš.

Salaulah't drih't ween tohš salaulaja. Pehž 15 minnutehm eegahja jaunajš pahris sawàs istabàs, ko Stepanida pehž sawas patišchanas raibi bij isgresnojuse. Hofrathš drusku nopurrinajahš, eekam tas sawu gaspaschu aplampa; un schi pasemmigi un kaunigi schahdu mihlestibu atbildeja.

„Waj tu arri effi laimigš, Kiril Iwanowitsch?“ tà seewa jautaja pakluffi.

„Ja, manna mihta, laimigš zaur tewi, baggats zaur tawu 5 procentu usdewu biffeti.“

„Al, mihtakajš, kà tu effi peetezigs! Ko tewim tee 108 rub. buhtu lihdsėjuschij?“

„Lihdsėjuschij?! waj tad tu to biffeti pahrd — “ Kungam isgahja drebbuli pah'r kaulcem.

„Nu ja, mans selta gabbals,“ stahstija jaunzeenmahte, „kad tu mannu laimi pasluddinaji, tad es tewim tatschu gribbeju rahdiht, ka ne-esmu tihš pelnuruschkis. Man truhka gohda drehbes, pahrs smalku kreku un wehl schis tas žits; bet šklaidra nauda man nebija un ta biffete — kà tu patš fazziji — bij

Katrâ brihdi wairaf wehrta ne kâ 100 rubl. Es tadeht nofrehju pee Raibogatowa kunga un luhdsu tam, lai winsch pee kaut kabda pasihstama Kaufmanna ismitto to biffeti. Bet winsch to paturreja patâ — kâ winsch fazzija — preefch sawas meitinas Rataschas, un ismaksaja mannim 108 rubl., — bet kas tew notikka? tu jau paleez tobti bahls!

Zaunajs hofraths palikka balts, kâ kalkis; winsch attritta bej wallodas us frehjla.

Greeku - kattofu basniza newehl laulibas schkir-schanu. — — — Chr. Sch—g.

Padohms lohpu kohpejeem.

Latweeschu awischu 1859. gadda gahjrmâ Nr. 19 zeen. R. Rosenthals padohmu ir demis pret lohpu leesas kaites, kur winsch tã raksta: „Pret leesu janemm weena tehskarrote, pilna ar kaudsi, florkalku (Schlorfalk) un ja-ceedohd schihs sahles ar uhdeni us aschahm pehdahm tam flinnam lohpuam, tad winsch paliks wessfels.“ Un beidscht winsch wehl raksta: „Luhgtum schihs sahles ir zittas weetas prohweht un tad zaur awissem sinnu laist, waj tahs ir zittur par derrigahm irr atrastas?“ To padohmu lassijis, prohweju arri ar schihm sahlehms ahristeht sawus apfirguschus lohpus, un warru fazziht, ka schihs sahles irr gan derrigas pret leesas kaiti. Tapedz wisseem awischu lassitajeem wehlohs scho padohmu sinnamu darriht; labba! lai ar schihm sahlehms nahf lohpuam palihgã, ne kâ leesas dubresu streen mekheht, un scho dabbujis jeb nedabbujis, lohpuam zaur sawu nesapraschanu leel pohsta aisseet.

W. Jaunsemm,

Bezmutschas (Neugut) Jaun-Jaunsemm
mabjas fainneets.

Basazzina.

Kahdam wihram pee pilsehta wahrteem ilgi bij jastahw, kameht subkuri winna rattus pahrmelleja. Weens no subkureem winnam prassa, kas maisã effoht. „Aufas!“ atbildeja prassihst knappi dsirdamã balsi. „Kalabbad juhs til pamaju teizat?“ prassija subkuriis. „Talabbad, ka lai to manni sirgi nedfird?“ atbildeja brauzeje.

Fris Dohne.

Wisjannafahs sinnas.

No Rihgas, 18. Aprili. Keisarisas Majestetes dsimschanas deenu tanni 17. Aprili mehshchẽ swinnejahm wissas basnizas Deewu par muhsu schehligu semmes tehwu peelygdami. Wiswairahf lauschu bija sapulzejuschees Greeku-tizzigu katedrale, kur dauds

mahzitaju un diwi wirspreefteri sirsniigas luhgschanas noturreja. Patâ generalgubernators un zitti augsti lungi arri schẽ klahf bija. Daudseem, kas ir sawas ailuhgschanas par muhsu mihla Keisara dsihwibu, wesselibu un labklahschanu lihds ar zitteem Deewa preefchã gribbeja noneht, bija ahtrã jastahw. Pehz deewakalposchanas saldatu pulki no wisseem schẽ stahwedameem pulkeem, stary winneem art Rihgas pilsehta gwardija, salassijahs us munsteres plazzi. Pehz munsteres dauds augsti saldatu- un ziwildeenastã buhdami lungi dewahs us pilli generalgubernatoram schinni preezigã deenã laimes wehleht. — Keisars ar telegrafi sinnu laidis, ka no wissahm Austruma-jubras gubernijahm schihs laimes wehleschanas laipnigi usnehmis.

No Tulkuma. Kursemmes gubernijas awises stahsta, ka Tulkumã eegruntejuschees ammatneeku beedriba, kas jau taggad 90 beedrus skaita; schẽ irr no wissadahm lauschu kahrtahm; winnu mehrkis irr dsihtees pehz wissa, kas sapraschanu, labfirdibu un weiklibu ammatã warr wairoht.

No Rihgas, 21. Aprili. Keisariska Majestete pasneegusi par ustizzigu ammatã kohpschanu 2. klasses Stanislawo ordeni ar Keisara krohni Rihgas superdentam, wihzepresidentam pee Rihgas pilsehta konsistoriuma, dakterim Boelchau un Domas basnizas wezjakam mahzitajam, general-konsistorijas peesehdetajam Hillner.

No Tehrpata, 21. Aprili. Schodeen schẽ universitete jeb augsta skohla swinnejusi leelus swehtfus, par peeminu, ka jau 65 gaddus pastahwejusi. Keisars Aleksanders I. sawã schehligã prahtã muhsu Austruma gubernijahm scho skohlu nowehlejis un apstiprinajis. Kaut winna wehl ilgi pastahwetu us behrneem un behrnu behrneem lihds tuhkitoscham augumam.

No Peterburgas, 20. Aprili. Walkar sabkuschu Finnu jubrã ar damfluggeem braukt no Kronstattes us Dranienbaum.

No Parises, 29. (17.) Aprili dsirdam, ka Seemel-Amerikas brihwalstis atdohdohht Kreewusemmei wissas sawas karrã kuggis, kas taggad Widdus jubrã stahw, pret Kreewusemmes gabbalu Amerikã.

No Wihn pilsehtas 1. Mai (19. Aprili) awises raksta, ka jau 12. Mai Englautes, Frantschu, Austreefchu, Pruhfchu, Kreewu, Hollantes un Belgias semmes weetneeki sanahfchoht Londone us konferenzi. Schẽ zerre nospreeft par karru un meeru. Frantschi lai gan lehnaki, tomehr wehl arween us karru taifahs.

—n—

Latw. awischu rakstijajs: Gotthard Bierhoff.

Sluddinaschanas.

Krohna-Wirzawas pagasta waldischana usajina wiffus schè peederrigus zilwefus, kas refrufschu naudas parradus maffajufchi tannitè gaddos no 1861 libds 1867, lai tee libds 1. Juni sch. g. sawas twitanzes fcheit usrahda; ja libds tai deenai ne-usrahdihs un pehz' tabdau no teem lahdas atfaukschanahs gaddifees, ta' tabs netils par pilnigabm peenemtas. Urri wiffem schi pagasta peederrigeem darram fuananu, lai tee sawas wafcha un sawas paniltijas frustamas stomes peenes, kas weyl nau fche nodewufchi, wiswairabl pee passes neufchanas, zittadi passe neitils isdohda. Katrà ohtdeena, bef ween pa fwehiteem, pee-eeschana pee pagasta waldischanas irr wakkà. Krohna-Wirzawà, tanni 12. Aprilli 1867. 2

(S. W.) Pagasta-wezz.: J. Aufmann.

No Dschubhstes pagasta waldischanas — Kursemmes gubernija, Dohbeles aprinkè — tohy sinams darribts, ka tabs fanahlschanas deenas irr latru ohtdeenu Peenawas pagasta-teefas nammà. 2

Dschubstè, tanni 5. Aprilli 1867.

(Nr. 17.) Pagasta-wezz.: A. Hochfeld.
Scribweris: Berg.

No Peenawas pagasta waldischanas — Kursemmes gubernija, Dohbeles aprinkè — tohy sinams darribts, ka ta fanahlschanas deena irr latru treschdeenu Peenawas pagasta-teefas nammà. 2

Peenawà, tanni 5. Aprilli 1867.

(Nr. 34.) Pagasta-wezz.: R. Treuer.
Scribweris: Berg.

Kad wehl dandj parradneeki, ta 1862. gaddà nomirruscha Jakobmuischas famneeka Kristapa Birgela no Stulge-Pohla mahjahn, sawus parradus pee nomirruscha mantibas nau aismalfajufchi, tad wiffi tee, kas teiktam nelakim wehl lo irr parradà palikufchi, tohy usajinati, lai sawus parradus wiswehlat' libds 18to Mai f. g. pee schihs pagasta-teefas nomalka. Kas no teem parradueeem scho sluddinaschanu neklausibs, tas taps ar dubbultu maffu strahpehts. 2

Bramberges Krohna pagasta-teefà, Wezz-Platonè, tanni 16. Merzà 1867. (Nr. 137.) Peesehd.: D. Kronberg.
(S. W.) Teef.-scribweris: A. Allen.

No Dschubhstes pagasta waldischanas — Kursemmes gubernija, Dohbeles aprinkè — tohy wiffem sinams darribts: ka tee pagasti Apfchuppe, Mahlemuischa, Petermuischa un Peenawas mefchalunga muischa ar Dschubstè irr faweenoti par weenu pagastu un ka tee appalsch Dschubstes pagasta waldischanas stabw. Tabs fanahlschanas deenas irr latru festdeenu Peenawas pagasta-teefas nammà. 2

Dschubstè, tanni 5. Aprilli 1867.
(Nr. 58.) Pagasta-wezz.: R. Weinberg.
Scribweris: Berg.

B. van Dyl
tschuguna un maschinu fabrikis, Ribga, funder-celà Nr. 10. Schka nammà, pabrdehd arklus, gabbalus no arkleem un linnu misstamahn maschinehm, Lebka ylibtes, kalleja lattes, wahgu affes un bukkes, pilnigas maschines, kappu frustus u. t. j. pr. 3

No fuiltivm tibritu amerikaneefchu, eklanteefchu un belgeefchu wahgu-fnehri, fahbafu-fnehri, kas uhdeni nelaisch zauri, sinneeefchu un zittas spitschlas us tizzibu usteiz ta wahgu-fnehru bohde pee selta pakawas, 1

G. Fromhold,
Ribgà taktu celà Nr. 10.

Ribgas Damp-faulu-miltu fabrikis

pee schi gadda pawaffaras febjuma semmes-fohpejeem atgahdina nent faulu-miltus preefch lauku fubdoschanas. — Kà jau irr sinams, faulu-milti ne ween wiffai waffaraju labbibai derr, bet arri seemajam, tiklab' rudjeem kà fweefcheem, kad winnus tur uskaija, kur ruddeni fubdi knappaki irr wiesu westi. Ibpaschi faulu-milti preefch kartupeleem teel fohti usteikti; jo kad winneem faulu-miltus uskaija, fchee ne ween wairahl pehz mehra, bet arri pilnigafus un ar stebrèku-milteem baggatafus kartupekus isdohd, ne kà kad fcheem frifchi stakka fubdi buhru wiesu likti.

To pamahzifchanu, kà faulu-milti irr bruhkejami, ifkates pirzejs bef malkas dabbu libds.

Ribgà, tanni 12. Aprilli 1867. [2]

Karl Kr. Schmidt.

Semmes isrenteschana.

6 werstes aif Schenbergas, Tilgenawas muischà Reischos irr dirwana semme isdohdama preefch linnu fehfschanas, waj us puffi apstrahdaschanu, waj us flaidru naudn. Is latrà laikà ta-deht muischà warr meldetees. 1

Schklas kartupelus

par 1 rubuli puhru warr dabbut
Bifkalmuischà pee Jelgawas. 3

A. Th. Thies



Engelju magajhne,

Ribgà,

jo lehti vahrdohd: ibitas Gistkeku isfaptes ar selta raksteem un bef raksteem, fchtippeles, fahgus no Galantes w slarbateem f. brikem, fkruhw-stikus un kalleja-lattes. 1

Weena dabme veenem behrus

cefch kostes
un irvat arri ftohlas mayzibàs warr tilt mahjiti. Tadeht lai peepraffa Jelgawà, Paleijas celà Nr. 35 jeb arri Salkajà celà Nr. 22.

Daschadas furtes lohgu glahfi-glahschu trankus, eljes fehrewes un ternizi, kas ahtri schubst, vahrdohd Uepajà, leelajà celà, prettim Wahzu basuzai 1

Joseph Franck.

Apstelleschanas us „Dranga un beedra“, fo H. Braunfchweig mahjijtajs isdohd, peenemm

Schablowsky,

Jelgawà, Kattoku celà Nr. 9.

Jannas grahmatas.

Wiffas grahmatu bohdes irr dabbutamas schihs grahmatas:

Us deggoscha fugga „Austrija“.

Pateefiqs stabits. Walfs 8 kap.

Bahrinsch Antonius.

Singe. Walfs 5 kap.

Basnizas un skoblas sinna.

Weens Kungs, weena tizziba, weena krittiba.

Rahditajs: Sinna. Schkirchanahs deena. Schkirchanahs dseefma. Jelgawas aprinka palihdsibas-beedribas rehkinums. Swehtas drustas. Uffaultee un aismigguschee.

Sinna.

No pehrna gadda, kamehr Wenezija pee Italias peederr, tur Enlantes Bihbeles beedriba Italeefchu walloda swehtus rakstus pahrdohd. Austreefchu waldischanas laikā tas nebij brihw. Taggad Wenedigā, Paduā, Weronā un Mantuā warr dabuht pirkt Bihbeles.

Hannowerē, Gildesheimes pilsehtā sapulzesees 11., 12. un 13. Juni Wahzsemmes skohlmeisteri, aprunnadamees un spreedami par daschadahm skoblas leetahm. Deens sinn, kad Kurssemmes skohlmeisteri pee fchi labbuma peetiks?

Seemet-Amerikā uftaihts smuks missiones kuggis no tahs naudas, ko 150,000 swehtdeenu-skoblas behrni preefchu ta fameltuschi. Kuggis taggad sawu zekku usnehmis no Bostones us Sandwichs fallahm.

Schkirchanahs deena.

Muhsu Diklu draudsei Walmeeres aprinki 19. Februars 1867 bija lohti behdiga deena, jo schinni deenā muhsu lohti mihtlohts mahzitajs Reiken, kas 10 gaddus muhsu draudsi mahzijas un gannijas, no mums schkirchamees mums pehdigu spreddiki fazzija.

Minnetā swehtdeenā til tā tohrna pulkstens pirmo reis bij fauzis, jau pa wisseem zekleem draudses lohzeeki, pa weenam un pulkōs, leeli, masi, jauni, wezzi, gan brankhus gan lahjahm us ta Kunga namnu steidsahs un lohpa lassijahs, tā ka Deewakalposchanu sahloht basniza wairs ruhmes nebija un wisseem wehla! nahkuscheem bija japaleek stahwoht ahrpuffē pee durwihm un lohgeem. Arri no tablenes un no kaiminu draudsehm dauds bija nahkuschi lihds ar mums mihtu ganna waddiht.

Mahzitajs spreddiki fazzija par Apustuta Pahwila wahrdeem, Ap. darb. 20, 29—32. Schis spreddikis mums wehl ilgi peeminnā paliks, jo bija arr gan tahds, kahds muhsu draudsei derrigs. Weidsiht winsch wissu lahrtu laudis, no behrnincem, kas

schuhpuli gull, lihds firmeem wezzisheem, kas pee speeka staiga, Deewam nowehleja un winna schehla-stibas wahrdam; tad pateizahs wisseem saweem lihds-strahdneekem un ta Kunga namma kalpeem, ka winnam uszihtigi lihds-strahdneeki bijuschi, un pasklubbinaja, lai jo prohjam mohdrigi effoht, un lai teem, kas pahrwehrtitas leetas nemmahs runnaht, to mutti aishahstu.

Pehz beigta spreddika, kad mahzitajs preefchu altara nahza, tad Diklu un Dhsolpagasta skohlmeisteri ar saweem dseedatajeem stahjahs altara preefchā un dseedaja sawas waddamas dseefmas us baltihm; skohlmeisteri to dseefmu ihpaschi bija taitisjuschi us scho deenu.

Kad to minnetu diweju pagastu dseedataji sawas dseefmas bija dseedajuschi un mahzitajs katram dseedataju kohram bija pateizees par to preeku, ko winnam fataisjuschi un tohs bija usklubbinajis, lai arween' us preefchu pee jaukas dseedaschanas pajahw uszihtigi un ne-attahpajahs, — tad no ehrgelu kohra draudses-skoblas behrnu waddama dseefma atskanneja un pehz beigtas dseedaschanas draudses-skohlmeisteris Schmidt ihfōs wahrōs behrnu weetā mahzitajam pateizahs un winnu usteiza, ka winsch ne-effoht til ween bijis un usskattihis, tā mahzitajs, bet ka ikweens behrns winna preefchā, tā mihta tehwa preefchā effoht stahjees. Kad mahzitajs nu atkal us dseefmu un runnu bija pateizees, tad firsnigu kuhgschanu turreja, dseedaja schkirchanahs perschinu: „Labbu deenu, meeru, wesselibu,“ un tad draudsi ar Arona swehtchanas wahrdeem swehtija. Pehz ta Diklu pagasta wehrminderis Graumann draudses wahrda schahdu runnu turreja:

Tas Kungs Jesus Kristus us Pehteri irr fazzijas: ganni mannas awis.

Un ar teem pascheem wahrdeem tas Kungs tewim to paschu irr atgahdinajis, kad muhsu pulziniu waddiht nahzi, un tā arri tu, muhsu firdsmihlohts mahzitajs, zaur scheem pagahjuscheem 10 gaddeem, kamehr pee mums atnahjis, ar wissu firds mihtlibu muhs effi mahzijas un gannijas; arri kates draudses lohzeekis, no jaunpeednamuscheem lihds firmahm galwahm, kas ween pee ta Kunga turrahs, leezina ar diklu firdsjuschannu, ka effi waddijis wissus pee teem dsihweem Deew'wahrdū awoteem. Tawi darbi un labprahtiba,

firds pasemmiba, ko tu mums effi rahdijis, schai draudsei paliks peeminna us ilgeem gaddeem; mehs schein pateikt nespehjam, bet tas angstajs Gans Jesus Kristus tewim to atmakfahs daudskahrtigi tur muhschiba. Behz schihs runnas dseedaja schihs divi perschinas:

1. Gan behdas mums irr flaptu
Mehs karsti luhgufchi,
Ka tu muhs ne-attstaptu,
Mehs nepaklajiti.
Bet kad tas Kungs to wehlejs,
Tad japadohdahs irr;
Winsch dewis un winsch nehmis,
Winsch sadraudsetus schkirr.
2. Tew Deews bij faderrejis
Ar Dikku draudfite,
Lai prahta wehl schi paleef,
Sanemm' scho peeminnu;
Tad fajubt firds kluffibu,
Kad behdu prahts grihb breest.
La pirma mihlestiba
La muhscham ne-isdseeft.

Kad scho ostru perschinu dseedaja, tad wehrminderis Daugul mahzitajam eefsch altara pasneedsa selta gredsenu par peeminnu, ka arween' mihlestiba paliks ar scho draudsi saweenohsts. Gredsenâ irr eegraveerehts: "Dikku draudse 1867." (Draudses skohlmeisteris Schmidt to bija isgahdajis.) Behz ta wehl draudse dseedaja scho perschinu, ko kahds draudses lohzejelis preekschâ fazzija:

Weid. Ar Jerusaleme mohdees.

Wihna-kalna wahrte wakkâ,
Tew stiprajs strahdneeks ja-eet ahra,
La deena nu atnablufti.
Nu: Ar Deewu, staiga preekâ!
Tew wihna-kalns zits eedohts rohâ,
Al, strahda eefsch ta preezigi!
Tas Deews eefsch debbesihm,
Kas sehsh stary Kehrubihm,
Lai tew swehti,
Lai pasarga
Un apgahda,
Lai laimigi tew pawadda!

Tad zeenigs mahzitajs sawâ firdi dsikli kustinahst teiza, ka winsch nemas nepelnoht wissu to pateizibu, ko draudse winnam rahdoht, jo apsimotees ween parradneeks tam Kungam, kas tik dahrgu darbu winnam bij ustizzejis. Par wissu Deewa schehlastibu un zilweku mihlestibu, ko it baggatigi baudijis, firsnigi

pateizees, winsch lihds ar wissu draudsi wehl preeksch ta Kunga waiga semmojahs un luhgshana sawu mihlu draudsi, ko 10 gaddus kohpis tam Kungam nowehleja. Deewa-kalposhana nu beidsahs. Schinni schkirshchanahs deenâ un brihdi dauds affaras pluhda pahr draudses lohzejlu azzihm, un draudse sawas luhgshchanahs par mihlu gannu suhtija us augfchu.

Kad daschi draudses lohzejli bija wehlejuschees schinni schkirshchanahs deenâ to swehtu waffarinu baudiht un Deew'wahrdu laikâ leela lauschu pulka deht to newarreja panahkt, tad behz beigteem Latweefschu Deew'wahrdem tahs dwehfeles mihlsch gans wehl meeloja.

Mehs, Dikku draudfite, gan nespehjam sawam Deewam deewegan pateikt, ka winsch mums tahdu labbu un mihlu gannu bija dewis, kas ar leelu laipnibu un mihlestibu eefsch teem 10 gaddeem muhs irr gannijis un skaidrus dsihwus Deewa wahrdus ar leelu spehku un swehtibu fluddinajis, ta ka warram, gohds Deewam, fazziht, muhsu draudse irr ka jauks dahrsinsch apkohpys. Winsch ne-apnizzis pee mums un muhsu behrnineem un jaunefleem irr darbojees, tohs gan basnizâ altara preekschâ, gan skohlâs mahzijis un teem Deewa wahrdus skaidrojis, ruhpiגי par to gahdajis, leelkungus un pagastu preekschneekus luhgdams, ka lai pagastos skohlâs tikt buhwetas un apgahdatais un behrnini lai skohlâs tikt wadditi. Sahka papeeksch ar diw'deen' neddelâ, tad pa tschetrahm deenahm un nu schinni gaddâ wissi behrni wissas feschas deenas neddelâ skohlâs teel mahziti. Jauka dseedaschana us balsihm ar leeleem sohleem us preekschu irr gahjufi pee behrnineem un jaunefleem. Skohlâs mahjâs un Deewa nammâ swehtku deenas irr skannejuschas ehrgelu un altara kohrâ jaukas dseefmas, kas mahzitaja un draudses firdi irr preezinajuschas. Winsch mums irr un paliks ne-aismirstams. Ar ifkatru nabadsinu un attstaptu winsch mihligi fatikfahs, wissos tumfchôs faktinôs winsch eefschâ speedahs behdigohs preezinadams, apallojuschohs us zekku wesdams. Wisseem tahdeem, kas pahrwehrtitas leetas runnaja, winsch to mutti sinnaja aishahst un kluffinahst, ta ka muhsu draudse lihds schim wiss kahrtigi irr gahjis. Winsch mums to zekku irr rahdijis, kas aishwedd us to debbesu Jerusalemi, kur muhsu ihstahs mahjas. Al tad nu staigafim us to preezigi! Winsch mums irr ka gudrs buhmannis labbu stipru grunti lizzis, lai tad mehs nu arr us to pastahwam un fargamees, ka nekahdas wehtras muhs ne-apgahsch!

Dhsohlpagasta skohlmeisteris J. Buiwa.

Schirfchanahs dseefma.

Augsti zeenitam,
tohti mihtotam Diklu-draudses mahzitajam

J. Reiken,

winna schirfchanahs deenâ 19. Februari 1867,
pehz Diklu-draudse nodsihwoteem 10 gaddeem fwehtâ mah-
zitaja ammatâ. — pasneedsa scho dseefminu
Ohsolpagasta skohlmeisteris

J. Buiwa.

1.

Draudses gans, Zums preefschâ nahku
Un pateizibu fazzibt sabku
Zuhs, mums mihtsch ne-aismirstamajs.
Sirds ar behdahm mums avspeesta,
Kâ laiwa, ta us jubru fweesta,
Mubs awis atstahj gannitajs.
Das Deews eefsch debbesihm,
Kas fehsch stary Behrubihm,
Irr to spreedis,
Das winna prabte
Tohy nu atklatht,
No Zums tohy wihna-kalns atstahst?

2.

Zuhs preefsch desmits gaddeem nahzat,
Scho wihna-kalnu aplohpt fahzat,
Kâ strahdneeks spehzigis un gudrajs;
Garra johbinu Zuhs spehâ
Gezirtat Jesus wahrda grehâ,
Kâ Jesus kaxra wihrs mudrajs.
Schis wihna-kalns aplohpts,
Das stipri eefaknohts,
Wisch nu fakko.
Das Zuhu gohds
No Deewa dohts,
Tur debbestis Zums leels buhs lohus.

3.

Draudsei skoblas Zuhs eezehlah,
Par tahm Zuhs gabdajat zil spehjaht,
Pee tahm Zums bij daud' publina.
Dannis nu eefsch Jesus wahrda
Skann Deewam stiprâ flannâ flawa
No behrnu luhpahm preeziga.
Gefsch tahm nu strahdneeki
No Zums eestahditi
Strahda spehâ.
Tee Deewu teiz
Un Zuhs apfweiz,
Schodeen gans preefâ Zums pateiz.

4.

Zaunekkus pee schi altara
Zuhs eefwehtijahst Jesus wahrda
Un debbestis zellu rahdijahst.
Tee Zums wiffi pateiz preefâ,
Kant gan nau wiffi scheid Zums preefschâ,
Zohs debbestis atraddisat;
No scheidan issehjat,
Tur preefâ Zuhs pfausat,

Al, tur preeki
Zuhs sagaidihs
Un apfweizihb,
No mahzij't, tee tur pateizihb.

5.

Behrnius, tohs Kristus jehrus
Zuhs kristijahst scheid Deewa behrnius,
Un Jesum tohs eefwehtijahst.
Luhdseet par teem, lai ang fwehti,
Lai pastarâs, kad tiks pulzeti
Ta Jehra preefschâ, tohs redsat.
Tur lihgsuiba Zums buhs,
Kur Zums klat westi kluhs
Mihlee behrni,
No kristijahst
Un mahzijahst,
Kam debbestis zellu rahdijahst.

6.

Zuhs ar finteem kappâ liflah,
Uf kappeem eet nekad apniklah,
Tur fehllu semmê feht dabrgu.
Zohs, kas kappâ mallâ raudaj'
Un tur pee saweem mihtem gaudaj',
Zuhs preezinaj't ar Deew'wahrdnu.
Kad past'ra deena nahks
Un Jesus balss fahkt fahks,
Tad tee zelfees,
Zums klat tad nahks
Un pateikt fahks,
Al, leeli preeki tad eefahks!

7.

Mireji us nahwes gultu
Zuhs sagaidija, gans, ar preeku,
Lai tohs us nahwi fataifa.
Zohs Zuhs wiffus preezinajahst,
Ar Kristus meclast' spirdsinajahst,
Tee debbestis Zuhs sagaida.
Tur preekus dajchadus,
No Jesus taisitus,
Zuhs redsefeet.
Al, preezaj'tees
Un zihnaj'tees,
Zuhs wihna-kalna strahdatajs.

8.

Zaunekki ar fwehtu preeku
Pee altara Zums stahjahs klatu,
Lai laulibâ tohs saweeno,
Tee Zums fakka pateizibu
Schodeen ar leelu pasemmibu
Un, mihtlajs gans, Zuhs noschelo.
Al, wehl par teem luhdseet,
Zohs Deewam atwehleet,
Lai tee pastahw
Gefsch mihtlibas,
Weenprahtibas,
Ka nahk eefsch debbestis walstibas.

9.

Wihna-kalna wahrte merrahs,
Nu mihtlajs gans mums irr jashkierahs,
Zums Jesus usfauz: mans kalps nahj.

Debbefis mehs kohpá kkuhím,
 Tur iffchirti tad wáirs nebhím,
 Kur behdas it neweenu mahz.
 Tur faulei lihdsígi
 Zubs fpihdeseet fpohtsi,
 Gans mums mihlajs,
 Zubs frohnis gaid
 Un Jesus smaid,
 Wínsch uffauz: mans kalps algu gaid.

10.

Wihna kalna wahrta wakká,
 Zums, stiprajs strahndceks, ja-eet abra,
 La deena nu atnahfufi.
 Nu: Ar Deewu, staigaj't preehá!
 Zums wihna kalns zits eedohts rohká,
 Ak strahdoj't eefch ta preezigi!
 Tas Deews eefch debbesím,
 Kas fehsh starp Rehruvím,
 Lai Zubs fwehti,
 Lai pasarga
 Un apgahda,
 Lai laimigi Zubs pawadda! —

• Jelgawas aprinka palihdsibas-beedribas rehfinums

par to laiku no 1. Dezembera 1866 lihds 1. Januarim 1867.

Genahfchana:

1. Dezbr. 1866 palihdsib. labde stahweja	1336 rub. 20 kap
no Sezawas palihdsibas-beedribas	20 " — "
" Dohbeles Latw. draudses	64 " 65 "
" Meschohtnes palihdsibas-beedribas	82 " — "
" Behrsu-muischas palihds.-beedribas	38 " 61 "
" Krihzburgas palihdsibas-beedribas	94 " — "
" Lafchu muischas draudses	21 " — "
" Wahnes un Kifupes draudses	22 " — "
" Simofin, Talses pilskunga	1 " — "
" Sohdu muischas palihds.-beedribas	53 " — "
" Jaun-Auzas draudses	12 " — "
" Stendes palihds.-beedribas	43 " — "
" Pestenes draudses	18 " 59 "
" Strutteles draudses	7 " 41 "
" Dakter Tiling kunga	10 " — "
" Keelas-Wirzawas draudses	23 " — "
" nepaststama deweja Jelgawa	— " 50 "
" Bauklas Wahzu dr. palihds.-beedribas	100 " 80 "
" Bauklas Latw. dr. palihds.-beedribas	60 " — "
" Sezges palihdsibas-beedribas	33 " — "
" Baldohnes draudses	12 " — "
" Sehpsils un Smuaktes draudses	11 " — "
" labda nepaststama deweja Jelgawa	25 " — "
" Jaunpils palihds.-beedribas	48 " — "
" Jaun-Auzas un Herklinges draudses	9 " — "
" labda nepaststama deweja	2 " 39 "

no Jelgawas pilsehta zaur kolekti pa nammeem falassitas naudu-dahwanas 184 rub. 75 kap.
 augli no tabs atlikufchas 1866 gadda
 naudas 24 " 96 "

Kohpa . 2357 rub. 86 kap.

Idohfchana:

Lizibas-beedreem eefch Sibirijas 60 rub. — kap.

Pastes-naudu par fehhs naudas aistlefcham — " 60 "

Par 96 uf andekla drukkateem wirstrafsteem preefch dseefnu-un ftohtlas-grahmatahm, kas uf Kreewufemmi fuhrtas 4 " — "

Tam fullainim, kas Jelgawa tabs naudas-dahwanas falassa 12 " 93 "

Kohpa . 77 rub. 53 kap.

Genahfchana 2357 rub. 86 kap.

Idohfchana 77 " 53 "

Wehl atleekahs uf 1867 gaddu . 2280 rub. 33 kap.

K. von Jirks,

Jelgawas valihdsibas-beedribas direktors.

• Swehtas druskas.

9.

3 Kohf. 10. 1. 2.

Narona dehli Nadabs un Abijus tiffa norihtti no ugguns, kas isgahja no ta Kunga. Kapehz? — Tapehz ka winni fwefchu ugguni ta Kunga preefcha bij neffufchi, prohti: ka winni lai gan nekahdu launu nedohmadami un negribbedami Deewam nebij wis ta kalpojufchi, ka Deews bija pawehlejis, bet ka winni paschi par labbu bij atraddufchi. — Tapat wehl taggad noteek ar katru dwehfeli, kas gudraka par Deewu dohmadama buht, sawa Deewa-kalposchana neturrahs wis pee flaidreem Deewa wahrdeem, bet pee sawas paschas gudribas. Tahda zilweka Deewa-kalposchana tam Kungam irr reebiga un Deewa sohds to panahf. —

Behterburgas Jesus draudse

uffaultee: Martin Growit, atl. unteroff., no Kalnamuischas Kurs, ar Tribne Wahwer no Sezawas.

aismiggufchee: Gotta Malejew Zehob atr., 77 g. w., Widsemmé ds., — Johann Schilling, fullain., 33 g. w., Suddes, Wids. ds., — Karl Stolz, 63 g. w., Kursemme ds., — Zehobas Kalnia atl. unteroff., 50 g. w., Wids. ds., — Jannis Michel atl. unteroff., wezzums un dsintene nefinnam, — Peter Sarrin atl. saldats, 58 g. w., — Johann Krontschas, sald., wezzums un dsintene nefinnam, — Adam Krieger tapat, — Peter Norberg, atl. unteroff., 60 g. w., Wids. ds., — Tribne Klintera Kondratsjew, saldats seewa, 53 g. w., Wids. ds., — Karl Dreimann, atl. unteroff., 60 g. w., Abster-muischa pee Limbascheem, Wids. ds., — Andrejs Sittaln, 23 g. w. un Frij Sallmann, 23 g. w., — abbee saldats, dsintene nefinnama.

Bainzas un ftohtlas sinu raksttajs: Gotthard Bierhuff.

No zensures atwehlehts. Jelgawa, 19. Aprill 1867a gadda. Nr. 61.

Drukahis pee J. B. Steffenhagen un dehta.